

прямку в економічній теорії, зауважує, що в регулюванні економічних проблем, «... уряд міг би управляти надходженням кредитних коштів, що мають у наявності, і тим самим ставкою відсотку, по якому можуть бути отримані ці кошти». Далі, розглядаючи ефективність фінансової політики, він підкреслює, що, «...активна фінансова політика перетворює ставку відсотку в плану або фіксовану центральним банком ціну»¹.

Н. В. Савчук

Київський національний економічний університет

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ В ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВ

В економічному розвитку країни важливе місце посідає банківська система, яка виступає «кровоносною системою», стан і якість якої відображає сталість економічного розвитку суспільства. Наявність сталої банківської системи є передумовою економічного зростання суспільства.

Діяльність банківської системи України вже протягом декількох років можна охарактеризувати як продовження тенденції щодо підвищення капіталізації банківського капіталу. Саме ця тенденція притаманна як всій банківській системі України в цілому, так і окремо взятому банку. Комерційні банки, як класичні фінансові посередники, сьогодні намагаються нарощувати свій власний капітал і з цією метою кожен окремо взятий банк проводить певну роботу. В цілому по банківській системі темп приросту капіталу банків становив 30,7 %, а статутного капіталу — 35,3 %.

Комерційний банк сьогодні на фінансовому ринку як окремої країни, так і на міжнародному фінансовому ринку виступає в якості класичного фінансового «універмагу». Цей фінансовий посередник спроможен задовольнити потреби компаній і фірм, уряду і органів влади будь-якого рівня, а також домогосподарств шляхом надання «універсальних» послуг. Для того, щоб сучасний банк був здатним відповідати всім вимогам універсального посередника, в банку слід впроваджувати і здійснюватися відповідне корпоративне управління.

Корпоративне управління представляє собою один із критеріїв в інвестиційній діяльності фінансової інституції. Ефективність

¹ Дж. К. Гэлбрейт. Экономические теории и цели общества. Пер. с англ., М.: 1976, С. 49.

корпоративного управління передбачає здатність компанії або фірми залучати і утримувати фінансові ресурси, які потрібні для стійкого зростання.

В травні 1999 р. Організацією економічного співробітництва і розвитку було розроблено Принципи корпоративного управління, які в подальшому були затверджені міністрами країн Організації економічного співробітництва і розвитку. Ці принципи за короткий період часу були визнані світом і поставлені в один ряд з питаннями фінансової стабільності і міжнародними стандартами, яких мають дотримуватись країни.

До принципів ефективного корпоративного управління сучасного банку слід віднести такі:

- захист законних прав акціонерів банку;
- забезпечення захисту прав клієнтів банку;
- забезпечення рівноваги впливу та балансу інтересів учасників корпоративних відносин;
- розкриття інформації щодо прозорості діяльності банку;
- проведення контролю за результатами фінансово-господарської діяльності банку;
- підвищення добробуту акціонерів банку;
- встановлення взаємовигідних відносин з клієнтами та партнерами банку;
- створення гармонійних відносин всіх учасників корпоративного управління, а саме: акціонерів банку, всіх органів управління, персоналу і зацікавлених осіб;
- забезпечення прозорості банківської діяльності конкретного банку та банківської системи в цілому.

На підставі вищезазначених принципів корпоративного управління банків можна виділити основні цілі та завдання банків щодо підвищення ефективності корпоративного управління. Саме до таких завдань можна насамперед віднести:

1) наближення як банківської системи в цілому, так і окремого банку до критеріїв і вимог Євросоюзу;

2) посилення конкурентоспроможності капіталу українських банків (у зв'язку зі вступом України до СОТ та інтеграційними процесами можлива загроза процесу поглинання західними банками деяких українських банків);

3) зміцнення інвестиційного потенціалу банку шляхом максимального використання можливостей іноземного банківського капіталу;

4) створення сприятливих умов для розвитку банку та підвищення його конкурентоспроможності;

- 5) удосконалення системи управління банківськими ризиками;
- 6) підвищення ефективності використання капіталу;
- 7) покращення якості корпоративного управління шляхом створення нових інвестиційно привабливих продуктів та надання послуг щодо кредитування середнього та малого бізнесу, фізичних осіб, а також іпотечного кредитування;
- 8) створення команди однодумців, яка буде зацікавлена в зростанні потужності банку і яка буде працювати на благо як акціонерів банку, так і на благо його клієнтів.

Т. К. Савчук

Белорусский государственный экономический университет,
г. Минск, Республика Беларусь

РОЛЬ БАНКОВСКОЙ СИСТЕМЫ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ В АКТИВИЗАЦИИ ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

Решение проблемы повышения конкурентоспособности экономики Республики Беларусь в значительной мере определяется инновационной сферой, которая обеспечивает поступательное развитие научно-технического прогресса.

Формирование жизнеспособной инновационной сферы в условиях переходной экономики и активизация инновационной деятельности предполагает институциональные преобразования по совершенствованию механизма функционирования высокорискового инвестиционного предпринимательства, а также соответствующей инфраструктуры и ее кредитно-финансового сегмента, включающего банковскую систему.

Главной функцией банков в инновационной сфере является организация финансирования и кредитования процессов создания и продвижения на рынок научно-технических нововведений. Банки могут кредитовать все этапы жизненного цикла инноваций. Как правило, кредит выдается при наличии у заявителя фондов, гарантии его вышестоящей организации, заключенных договоров и контрактов на приобретение производимой за счет средств кредита новой продукции. При этом процентная ставка за кредит на реализацию инновационных проектов устанавливается в зависимости от их эффективности, сроков окупаемости, приоритетов научно-технического развития и степени риска кредитуемых мероприятий.